A°. 1847. N°. 86.

ARNHEMSCHE COURANT.

(De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is *f* 5 in de drie maanden.)

ZATURDAG 1 MEI.

(De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *vijf* regels, *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

Ontwerp van strafwetboek.

I.

ONVOLLEDIGHEID.

Hoewel het groot gewigt van een goed strafwetboek volkomen beseffende, hebben wij het voornemen niet, het ontwerp, dat onlangs aan de Tweede Kamer is aangeboden, punt voor punt te doorloopen. Wij meenen dit aan de regtsgeleerde tijdschriften en dagbladen te moeten overlaten. Wij willen alleen enkele punten nagaan, ten einde te ontdekken, of onze ministers, welke wij in alle andere aangelegenheden des lands, of werkeloos of meer bedervende dan nut stichtende, aantreffen, soms op dit ééne punt eenen ijver of verdiensten getoond hebben, van welke men tot hiertoe, buiten hunne eigene verzekeringen, nimmer iets bemerkte. Bij eene strafwetgeving ware dit te ligter mogelijk, als onze leeftijd er velen in het leven zag verschijnen, met ijver en zorg door de bekwaamste mannen opgesteld. Ons bestuur behoefde zich niet eens aan de voor hetzelve te groote moeijelijkheid van zelf iets te scheppen te wagen: het had slechts met oordeel toe te passen en over te nemen. Wanneer men nagaat, hoe het zich van zijne taak gekweten heeft, kan men niet dan ten hoogste een land beklagen, welks ministers nog minder dan kinderen zijn. Hoe gering, op grond eener langdurige ondervinding, de algemeene verwachting was, blijkt best uit den lof, welke aan dit ontwerp is te beurt gevallen. Men is zoo weinig gewoon uit de handen onzer ministers iets dragelijks te zien voortkomen, dat men hun [illegible] om de negatieve waarde, dat het niet zoo ergerlijke fouten bevat als vroegere ontwerpen. Men prijst het niet wegens eigene voortreffelijkheid, maar wegens zijne betrekkelijk mindere slechtheid. Wat er van den lof te denken zij, blijkt, wanneer zij-zelven, die het zoozeer prijzen, volmondig erkennen, in het belang eener goede strafwetgeving, te hopen, dat het door hen geprezen werk de goedkeuring der Staten-Generaal niet zal mogen wegdragen, noch tot wet verheven worden. De wensch, om van iets voortreffelijks bevrijd te mogen blijven, toont de restrictie aan, welke men aan hunnen lof moet hechten.

De ijver onzer ministers verloochent zich nimmer en in niets. Nadat wij twee en dertig jaren, dat is, met andere woorden, eenen menschen-leeftijd, vruchteloos naar de vervulling der belofte, ons door de grondwet gedaan, van »een algemeen wetboek van lijfstraffelijk regt," gewacht hebben, biedt men er thans een aan de vertegenwoordiging aan, dat *onvolledig* is. Ziet, dat heet met inspanning en zorg zijnen pligt vervullen!

Toen de grondwet beval, dat er een *algemeen wetboek* van lijfstraffelijk regt zou ingevoerd worden, wilde zij, gelijk voor ieder, die Hollandsch verstaat, duidelijk is, dat er één enkel wetboek gemaakt zou worden, waarin alle misdrijven en derzelver straffen zouden worden opgenomen. Zij wilde niet langer bijzondere wetten hebben, maar het geheele strafregt wenschte zij in één wetboek vereenigd te zien. Dit was voor onze ministers te moeijelijk of sneed hun te zeer de mogelijkheid van willekeur af. Zij vonden dus beter artikel 161 der grondwet buiten werking te laten en ons een algemeen wetboek van lijfstraffelijk regt te geven, dat *niet* algemeen zou wezen, maar waarnevens nog verscheidene bijzondere strafwetten zouden blijven bestaan. Ten einde de onzekerheid te grooter te laten, en aldus meer ruimte tot straffen te hebben, noemt men niet eens de bijzondere wetten op, welke nevens het wetboek, dat algemeen heet, maar niet is, zullen blijven bestaan. Men zegt wel, »dat het onderzoek naar het »al of niet noodzakelijke der opneming »telkens een punt van gezette overweging »heeft uitgemaakt en dat men meerendeels »gemeend had zich daarvan te moeten »onthouden," maar men verneemt niet, welke wetten nu, na die *gezette* overweging, opgenomen zijn, noch, waarom zij het niet zijn. Men weet niet eens, of alleen die wetten bedoeld worden, over welke het ontwerp niet bepaaldelijk handelt, of allen zonder uitzondering. Met opzet schijnt men hier onzekerheid te doen heerschen. Maar wat zal de minister wel zeggen, wanneer de regter eens oordeelen mogt, dat niet de memorie van toelichting, maar alleen de wet zelve, verbindend is; wanneer hij dus eens weigeren mogt, die geliefkoosde wetten des ministers toe te passen, zeggende, dat de invoering van een strafwetboek, zoo het niet zeer inconsequenterwijze daarop bepaalde uitzonderingen gemaakt heeft, alle vroegere strafwetten heeft doen vervallen?

De handelwijs van den minister is even strijdig met het gezond verstand als met de grondwet. Of zal niet ieder, ook waar geene grondwet het invoeren van een wetboek beveelt, wanneer het gemaakt wordt, daarmede van zelf het bestaan van afzonderlijke wetten, omtrent onderwerpen van gelijken aard, strijdig achten? Alleen onze heer VAN CAMPENS NIEUWLAND ziet van zulk eene handelwijs de ongerijmdheid niet in. Ach arme!

De redenen, welke de heer DE JONGE ter zijner verschooning aanvoert, hebben weinig waarde. Vooreerst zouden die wetten ongeschikt zijn, om »in derzelve »geheel in het wetboek te worden ge»plaatst," en ten tweede »zouden zij »meer veelvuldige veranderingen en aan»vullingen vereischen," dan voor het wetboek van strafregt wenschelijk is.

Daar de minister niet goedgevonden heeft zijne weinig duidelijke redenen door eenig voorbeeld op te helderen, blijft zijne meening in het duister. Vele dier wetten, zegt hij, met betrekking tot die eerste zwarigheid, bevatten reglementaire bepalingen, welke in dit wetboek niet te huis behooren; »zij zouden dus altijd »voor dat gedeelte moeten blijven bestaan, »met dit nadeelig gevolg, dat één onder»werp in twee verschillende wetten ge»deeltelijk behandeld, en in beide on»volledig zou geregeld zijn." Uit vrees voor onvolledigheid maakt de minister een onvolledig wetboek. Welk eene consequentie? De verdediging is even zwak als valsch; want waarom zal de wet, die de reglementaire bepalingen bevat, onvolledig zijn, wanneer de strafwet de straf tegen hare overtreding stelt?

Niet minder vreemd luidt de tweede grond van verdediging uit den mond van ministers, die alles, wat verkeerd en nadeelig is, behouden; die even weinig in puin stortende stadspoorten willen laten herstellen of afbreken, als verbetering behoevende wetten herzien. Men wil die reglementaire bepalingen meermalen herzien. De woorden klinken vreemd van een gouvernement, dat in 1847 nog voortdurend regeert volgens een besluit van 1813, hetwelk zelfs ten titel voert slechts *provisionele* bepalingen te behelzen: het klinkt vreemd van een gouvernement,

dat in 1847 nog regeert met eene menigte vreemde, op ons slechts met moeite toepasselijke, wetten, aan welke de grondwet, ten einde oogenblikkelijke wetteloosheid te voorkomen, slechts *tijdelijke*, slechts *voorloopige* kracht gaf. Wanneer onze regering meer dan een' menschenleeftijd liet verloopen, zonder er met ernst aan te denken, om geheel voorloopige, bloot tijdelijke, regels door definitieve te doen vervangen, met welk regt kan zij dan, op grond eener wel beweerde, maar niet bewezene, noodzakelijkheid van dikwijls te herhalen herziening, zich ontslaan van de haar door grondwet en gezond verstand opgelegde verpligting tot het invoeren van een *volledig* strafwetboek?

Het is onzen minister van justitie wat moeijelijk, wij begrijpen het; zulk werk, als eene goede en volledige strafwet, is voor zijne krachten te zwaar; wij hopen daarom, dat er geen strafwetboek tot stand zal komen, zoolang dit werk niet aan betere handen wordt toevertrouwd, welke ons een *algemeen*, dat is *volledig*, wetboek van strafregt, hetwelk met het werk van andere staten zal kunnen wedijveren, zullen schenken. Het is beter, nog eenige jaren met het gebrekkige Fransche voort te sukkelen dan half werk te krijgen en aldus voor jaren de waarschijnlijkheid eener goede wetgeving te zien afgewezen. Wij verwachten echter dien uitslag niet, de Kamer zal zich, onder het uiten van allerlei fraaije spreuken, als *le mieux est l'ennemi du bien*, enz. haasten den minister een nieuw genoegen te doen en zal ons waarschijnlijk, na zoolang wachten, nog met een *onvolledig* strafwetboek beschenken.

Buitenlandsche berigten.

POLEN.

Warschau, 24 *april*. Aan den stadhouder van het koningrijk Polen is eene keizerlijke ukaze toegezonden geworden, waarbij de invoering van een nieuw strafwetboek voor het koningrijk bevolen wordt, hetwelk, bij wege van herziening en wijziging van het tot dusverre in zwang zijnde strafregt, is ontworpen geworden. Men is daarbij uitgegaan van het hoofddoel, om de strafwet voor Polen zooveel mogelijk in overeenstemming te brengen met die van het keizerrijk, den inwoners van het koningrijk volkomene rust en veiligheid te waarborgen, maar hun daarbij hunne eigendommelijke regten te verzekeren en de in hetzelve bestaande plaatselijke wetten en bepalingen te behouden. (*Allg. Pr. Ztg.*)

DUITSCHLAND.

Frankfort a. O., 25 *april*. Het schepel rogge wordt hier thans met 4 *Thlr.* betaald. Op de weekmarkt hadden verregaande ongeregeldheden en onlusten plaats en aan de overheid waren dreigbrieven van den gruwelijksten inhoud gezonden, welke onderteekend waren: »*de hongerlijders*." Een metselaars-gezel, die geen werk bekomen kon, vermoordde zijne vrouw en nam de vlugt, zijne kinderen aan hun lot overlatende. De armere klassen verkeeren in den waan (?), dat er groote voorraden koren op het land aanwezig zijn, welke men haar onthoudt, om haar het brood duur te verkoopen. Ook te Küstrin is de stemming der gemoederen zeer bedenkelijk.

— Uit Stolpe schrijft men, dat de kooplieden aldaar geene aankoopen in granen durven te doen, uit vrees voor plundering.

Frankfort, 26 *april*. Even als in Beijeren, Wurtemberg en Baden, zoo is thans ook in het groothertogdom Hessen, blijkens besluit van den 24sten dezer, het uitvoerregt op de naar Frankrijk en Zwitserland vervoerd wordende granen en meel, tot 50 pCt. van hunnen gemiddelden prijs verhoogd worden.

OOSTENRIJK.

Weenen, 22 *april*. Heden werd hier een jongmensch gearresteerd, wien de politie reeds lang vervolgde en welke thans schier het uitsluitend onderwerp van het gesprek des dags is. Reeds sedert lang moet hij in de onderscheidene voorsteden hier rondgedwaald en op de publieke straat zich met jonge meisjes ingelaten hebben (in een onderhoud), welke hij, onder het spreken, met de vlakke hand over de oogen streek en dan plotseling wegliep. Onderscheidene dezer meisjes moeten kort daarop *geheel blind* geworden en een derzelve, heet het, ten gevolge daarvan reeds *gestorven* zijn. Het schandelijk oogmerk des daders is, even als het middel, hetwelk hij besigde, tot dusverre onbekend.

PRUISSEN.

Berlijn, 25 *april*. Het antwoord des konings op het adres der standen heeft bij vele afgevaardigden een' gunstigen indruk achtergelaten. Zij putten uit hetzelve de beste verwachtingen omtrent de verdere ontwikkeling van het patent van 3 februari ll. en zien in de beloofde weder-bijéénroeping binnen vier jaren een' tot dusver gemisten waarborg voor de verdere uitbreiding onzer wetgeving. Tegenover deze verwachtingen staat de meening van dezulken, welke zich niet geregtigd achten, iets van de den lande en standen, uit vroegere wetten, toekomende regten te laten glippen op gronden van doelmatigheid (*conveniëntie?*) of uit aanmerking van de tegenwoordige praktische gesteldheid van zaken. Zij houden het veeleer voor gewetenspligt, aan deze regten vast te houden en de wettige aanspraak des lands op dezelve op geenerlei wijze, middellijk of onmiddellijk, te laten varen. De laatsten, waaronder zich afgevaardigden uit alle provinciën bevinden, zijn voornemens, eerlang eene verklaring ter tafel des landdags te brengen, in welke, steunende op de in het adres uitgesprokene vrijwaring, alle uit de vroegere wetten afkomstige standelijke regten, gelijk mede de uit het patent van 3 februari ll. voortvloeijende inbreuken opgesomd, en, ten slotte, de andere wetten als regtens bestaande zullen verklaard worden. Reeds sedert eenige dagen houdt zich eene commissie, uit die afgevaardigden, met het opstellen deser verklaring onledig. In den loop der volgende week zal deze verklaring aan den landdag gebragt worden en in discussie komen. Men twijfelt, intusschen, aan het goed gevolg dezer demonstratie.

Weimar, 25 *april*. Het gebrek aan levensmiddelen hier te lande wordt onrustbarend, niettegenstaande de regering 50,000 Thlr. heeft gegeven, — met goedvinden des landdags, — om granen in te slaan. De Hemel geve, dat het volk bedaard blijve en de regering niets onverzuimd late, wat daartoe leiden kan.

ENGELAND.

Londen, 26 *april*. De uit de manufactuur-districten heden ontvangen brieven luiden zeer bedroevend. De moeijelijkheid, om te Londen het papier te disconteren, waarmede zij zich belast hebben, verpligt de plaatselijke banken hare operatiën in te krimpen, en het onmiddellijke resultaat daarvan is de schorsing van den arbeid in de fabrijken, wier eigenaren niet met hunne eigene kapitalen werken.

FRANKRIJK.

Parijs, 27 *april*. In de zitting van heden heeft de Kamer de beraadslaging aangevangen over het krediet van een millioen voor geheime uitgaven. De heer *Lherbette* hekelt in zijne rede tegen het wetsontwerp achtervolgens het gedrag der onderscheidene ministers.

SPANJE.

Madrid, 22 *april*. De hertog van Valencia (*Narvaez*) heeft aan den senaat doen weten, dat hij zich genoodzaakt zag de hoofdstad te verlaten, aangezien hij benoemd was tot gezant der koningin bij den koning der Franschen.

BELGIE.

Brussel, 28 *april*. Onafzienbaar was de menigte, welke zich verdrong om, zelfs tegen betaling van het entrée-geld ten voordeele van de armen der hoofdstad en der beide Vlaanderen, toegelaten te worden in de kerk du Sablon, alwaar gisteren de pater *Lacordaire* een sermoen hield. Ten half drie ure werden de deuren geopend en reeds ten 10 ure des morgens waren alle toegangen tot de kerk met mensch[en] opgepropt. Aan den voet van den preekstoel mer[kte] men, onder anderen, op de heeren *de Theu[x]*, *d'Anethan*, *Dechamps*, *Malou*, *Liedts*, *de G[er]lache*, den nuntius en zijne secretarissen, de [bis]schoppen van Luik en Gent en vele andere notab[ili]teiten. Onder de menigte zag men het grootste [ge]deelte der leden van de Kamers, de keur der a[ris]tocratie, der officieren, schrijvers en kunstenaar[s]. Daar men het geluk, den beroemden pater te ho[o]ren, te danken had aan de societeit van St. Vi[n]cent de Paula, koos de redenaar den bijbeltek[st] *Beatus, qui intelligit super egenum et paupere[m]*. Met eene duidelijkheid en een talent, waarvan ni[e]mand zich een denkbeeld maken kan, die hem ni[et] gehoord heeft, heeft de redenaar de geschiedenis v[an] het pauperisme in de oude en nieuwere tijden geschet[st] na alvorens de verschillende stelsels te hebben on[t]leed, welke, in de onderscheidene tijdvakken, geb[e]zigd werden, om hetzelve te bestrijden. Eindelijk he[eft] hij de huishoudkundige en maatschappelijke theorie[n] vergeleken met de christelijke theoriën. Zijne re[de] duurde anderhalf uur, die met de meeste stilte [en] de hoogste bewondering werd aangehoord. De o[p]brengst der collecte in de kerk is zeer aanzienlij[k] geweest; men zegt zelfs, dat zij meer dan 15,00[0] franken heeft opgebragt.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 28 *april*. Heden is alhier ter ste[de] eene buitengewone vergadering gehouden van aan[-] deelhouders der Nederlandsche Rijn-spoorweg-maat[-] schappij, welke vergadering werd voorgezeten do[or] de heeren *van Dam van Isselt* en *Lipman*, als pre[-] sident en vice-president. Uit het bij deze gelegen[-] heid voorgelezen verslag, betreffende eenige bijzon[-] dere punten, is gebleken, dat de zijtak van de[n] weg naar het entrepôt-dok zijne voltooijing nabij is en dat is bepaald, dat ook de weg in het dok-ze[lf] zal worden voortgezet; — dat de aanleg van den we[g] naar de Pruissische grenzen door onvoorziene om[-] standigheden, buiten de maatschappij, is vertraag[d] geworden, doch dat men zich vleit met een' gewensch[-] ten uitslag, zijnde een gedelegeerde naar Berli[jn] vertrokken, om [illegible] deze [zeer] wigtige aangelegenheid tot een goed einde te bre[n]gen; — dat de tegenstand, tegen het plaatsen v[an] het stations-gebouw aan het Haringvliet te Rotterda[m] veroorzaakt heeft, dat men met den aanleg van de[n] weg, tusschen die stad en Utrecht, nog geen aanva[ng] heeft kunnen maken; de kosten voor dien zijtak zu[l-] len eene som van 7 millioenen niet te boven gaan.

Door het hoofdbestuur is daarop magtiging verlang[d] om zich met de regering, de bevoegde autoriteite[n] en bijzondere personen te verstaan, ten aanzien v[an] alles, wat zal blijken te worden gevorderd tot [de] aansluiting van den Rijn-spoorweg aan de Pruissisch[e] ijzerbanen; — welke magtiging met algemeene stem[-] men is verleend.

's Gravenhage, 29 *april*. De heer *van der Heim*, gouverneur van Zuid-Holland, heeft aan de gemeente[-] besturen bekend gemaakt, dat thans het uur gesla[-] gen is, waarin Z. Exc. de minister van binnen[-] landsche zaken zich bepaaldelijk verlangt te verze[-] keren of en in hoeverre de aanvrage van ouders o[f] voogden van zeven kinderen, om de [illegible] de[r] wet van 29 nivôse, XIIIde jaar, voor een derzelve te verlangen, werkelijk in de termen dier wet val[-] le. Tot dat einde zijn aan heeren burgemeesters, wethouders en assessoren expresselijk daartoe ver[-] vaardigde staten toegezonden [illegible] »op hunne eigene verantwoordelijkheid" met de meeste zorg, naauwkeurigheid en volledigheid heb[-] ben in te vullen. Wijders worden diegenen, welke nog genegen mogten wezen, om uit gezegde zeven[-] kinderen-wet tegen den staat in regten te ageren, of reeds agerende zijn, van het een zoowel als van het ander af te zien, ten einde noodelooze proces[-] kosten te sparen, — wat zeer verstandig is.

Tilburg, 27 *april*. Sedert eenige dagen is alhier eene zaak tusschen de stedelijke regering en sommi[-] gen der officieren van het garnizoen aanhangig, wel[-] ke de algemeene aandacht bezig houdt. Het stedelijk bestuur heeft, naar men verneemt, de garnizoen[-] houdende officieren, welke met derzelver huisgezinnen alhier verblijven, in den personelen omslag, welke belasting het stedelijk octrooi vervangt, aangeslagen [en] drie dier heeren hebben, op grond van 's konings be[-]

sluis van 4 october 1816, vermeend, ongehouden te zijn in die belasting te betalen, terwijl het stedelijk bestuur, op grond van een zoodanig besluit van denzelfden datum, hetwelk in het *Staatsblad* is opgenomen, zich heeft verpligt geacht, die heeren, even als elk ander ingezetene, in de stedelijke lasten te moeten doen dragen. Eenige goederen der officieren zijn tot verhaal dier belasting in beslag genomen, welke bij een dier heeren op heden publiek zijn verkocht geworden, terwijl, volgens de gedane annonce van den deurwaarder, welke met de executie is belast, de verkoop bij de officieren op vrijdag en zaturdag zal plaats hebben.

Vlissingen, 27 *april*. Donderdag ll. heeft alhier in eene der lokalen van 's rijks constructie-werf de aanbesteding plaats gehad van het afdammen der groote zeedoksluis, met het droogmaken en drooghouden van den put, het onderhoud der dammen en het wederopruimen derzelven, en is dit aangenomen door den heer *Jacob Filis*, wonende te Breskens, voor eene som van ƒ48 000.

Zwolle, 28 *april*. Heden morgen vroeg vertrok van hier een schip met landverhuizers, waaronder 48 personen, zeven huisgezinnen uitmakende, uit den gezeten burgerstand onzer stad. Geen was er onder, die nog zijn brood miste, maar de druk der belastingen en vrees voor de toekomst, moraal voor de toekomst hunner kinderen, doen hen een land verlaten, waar moedeloosheid en ontevredenheid alle vreugde van het leven afneemt, en het vooruitzigt voor den burger al bezorgder en vreugdeloozer wordt.

Regtswezen.

Arrondissements-regtbank te Zutphen.

Voorzitter: Mr. H. J. THOOFT.

Zitting van woensdag 28 april 1847.

Zaak tusschen den heer officier van justitie bij opgemelde regtbank, als klager, E. O. ter eenre; en JOHANNES TER LINDE, *oud 42 jaren, pottenbakker, geboren te Aalten, wonende te Haaksbergen, in Overijssel, beklaagde, niet verschijnende, ter andere zijde.*

Gezien de acte van dagvaarding, ter requisitie van het openbaar ministerie, den zevenden april 1800 zeven en veertig aan den beklaagde copielijk beteekend, ter zake:

1°. hij, JAN TER LINDE, op den vierden december 1846, aan den heer kantonregter, te Groenlo, mondeling heeft te kennen gegeven, dat hij, op zondag den zes en twintigsten juli 1846, van Haaksbergen komende, ongeveer ten drie ure, onder het luiden van de Vesper, heeft zien staan, bij een akkermaalsboschje bij Groenlo, eene kleine zwarte meid, met welke hij voor ongeveer vijftien jaren, toen zij bijna volwassen was, wel had gespeeld, welke had staan te praten over geldzaken met eenen kleinen zwarten man, dien hij voor den kapellaan hield, vlug van wezen en zeer klein van gestalte; dat hij niet anders had kunnen zien, dan dat de meid een mes had, waarmede zij zich-zelve had verwond; dat, voor dit gebeurde, de kapellaan hem was voorbijgegaan, en met een boek om de ooren had geslagen, zeggende: »hoor je niet, dat de klok luidt;«

dat hij de meid, nadat zij zich zelve verwond had, en die een groot alarm sloeg, gevolgd is tot in de stad; dat er al dien tijd geene andere menschen bij haar geweest zijn; dat hij zeker weet, dat de kapellaan haar niet gestoken heeft; dat zij de wonden aan den kant van den hals had; dat zij niet tot hem gesproken heeft, maar wel geschreeuw maakte; dat hij zelf niet in het bosch was geweest; [illegible] te weten, en ver[illegible]

Van welke aangifte hij, JAN TER LINDE, proces-verbaal heeft doen opmaken, terwijl hij terzelfder tijd, aan den kantonregter voornoemd, heeft verklaard: »dat de door dezen ambtenaar toen aan hem voorgestelde MARIA WIEGERINK, zonder beroep, wonende te Groenlo, door hem voor de aangeduide zwarte meid wordt herkend;«

en 2°. hij, J. TER LINDE, op den negentienden januari 1847, in de openbare gelagkamer van de herberg van J. F. HARBERS, te Eibergen, ten aanhoore van onderscheidene personen, heeft gezegd:

A. dat hij MARIA WIEGERINK, zoowel in het bosch de Epswelde, op den zes en twintigsten juli 1846, toen aldaar een aanslag tegen haar is gepleegd, als vroeger meermalen in de stad Groenlo, gebruikt of ontuchtige gemeenschap met haar heeft gehad

en *B.* dat de kantonregter van Groenlo, (mr. HENRI ISAAC SWAVING,) MARIA WIEGERINK voor de som van drie honderd gulden heeft omgekocht, om den kapellaan CHRISTIAAN GEPKENS valschelijk van moorddadigen aanslag op haar leven te beschuldigen;

terwijl hij, J. TER LINDE, noch voor het een noch voor het ander gezegde eenig, veelmin legaal, bewijs heeft bijgebragt.

Gehoord het openbaar ministerie in de voordragt der zaak;

Gezien een afschrift van het arrest van het provinciaal geregtshof van Gelderland, den vijfentwintigsten februari jl. in raadkamer gewezen, waarbij de onderhavige zaak van J. TER LINDE is verwezen naar de correctionele teregtzitting dezer regtbank;

Gezien een proces-verbaal, opgemaakt den 23sten december 1846, door den kantonregter van Groenlo, houdende klagte van MARIA WIEGERINK ter zake van lasterlijke denuntiatie;

Gezien een proces-verbaal, van denzelfden kantonregter, dd. 28 januari 1847, houdende klagte van dezelfde MARIA WIEGERINK, ter zake van laster;

Gezien een proces-verbaal, den 4 december 1846, door gemelden kantonregter opgemaakt, bevattende verklaringen van den beklaagde;

Gelet op het tegen den beklaagde verleende verstek;

Gehoord den heer officier van justitie in zijn, ter rolle van den 20sten april jl. genomen en overgelegd requisitoir, strekkende, dat de beklaagde, met toepassing van de artikelen 373, 367, 371 en 374 van het Wetboek van Strafregt, bij verstek zal worden veroordeeld in eene gevangenisstraf voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren en drie geldboeten, respectievelijk van ƒ50, ƒ25 en ƒ100, met ontzegging van de uitoefening der regten, vermeld in artikel 42 van den *Code Pénal*, gedurende den tijd van tien jaren, aan te vangen op den dag, waarop de lijfstraf zal ondergaan zijn, en, eindelijk, met verwijzing in de kosten van den processe;

Gezien voormelde wets-artikelen, benevens de artikelen 206, 207, 270 en 428 en volgende van het Wetboek van Strafvordering.

Overwegende, dat de beklaagde voor deze regtbank is aangeklaagd, ter zake van drie wanbedrijven, als:

a. wegens eene lasterlijke denuntiatie jegens MARIA WIEGERINK;

b. van haar te hebben gelasterd op eene openbare plaats;

c. alsmede bij dezelfde gelegenheid den heer kantonregter te Groenlo;

En zulks ten gevolge van twee bij den kantonregter te Groenlo ingebragte klagten door MARIA WIEGERINK, respectievelijk van den 23sten december 1846 en van den 28sten januari ll.;

O., dat uit het gehouden onderzoek ter openbare teregtzitting dezer regtbank is gebleken:

Ten aanzien van de eerste klagte, uit het door voornoemden heer kantonregter op den vierden december 1846 opgemaakt en ter dezer teregtzitting opgelezen proces-verbaal, dat op dien dag de beklaagde aan hem, kantonregter, mondeling heeft te kennen gegeven:

dat hij, op zondag den 26sten juli 1846, van Haaksbergen komende, ongeveer ten drie ure, onder het luiden van de Vesper, heeft zien staan bij een akkermaalsboschje bij Groenlo, eene kleine zwarte meid, met welke hij voor ongeveer vijftien jaren, toen zij bijna volwassen was, wel had gespeeld, dewelke had staan te praten over geldzaken met eenen kleinen zwarten man, dien hij voor de kapellaan hield, vlug van wezen en zeer klein van gestalte; dat hij niet anders had kunnen zien, dan dat de meid een mes had, waarmede zij zich-zelve had verwond; dat, voor dit gebeurde, de kapellaan hem was voorbijgegaan en hem met een boek om de ooren had geslagen, zeggende: »hoor je niet, dat de klok luidt«; dat hij de meid, nadat zij zich-zelve verwond had en een groot alarm sloeg, is gevolgd tot in de stad; dat er al dien tijd geene andere menschen bij haar geweest zijn; dat hij zeker weet, dat de kapellaan haar niet gestoken heeft; dat zij de wonde aan den kant van den hals had; dat zij niet tot hem gesproken heeft, maar wel geschreeuw maakte; dat hij zelf in het bosch niet was geweest; dat hij terzelfder tijd, aan den kantonregter voornoemd, heeft verklaard, dat de door dezen ambtenaar toen aan hem voorgestelde MARIA WIEGERINK, zonder beroep, wonende te Groenlo, door hem voor de aangeduide zwarte meid wordt herkend;

dat het, echter, uit de beëedigde verklaringen van onderscheidene getuigen mede is gebleken, dat deze aangifte door den beklaagde *niet* uit eigene beweging is geschied, maar dat hij zich, op gezegden vierden december in de gelagkamer van de tapperij van de weduwe TER STEEG, te Groenlo, ten aanhoore van onderscheidene personen, over voornoemde MARIA WIEGERINK uitgelaten hebbende, in voege als in het zoo even genoemde proces-verbaal is opgenomen, vier van de aldaar aanwezige Groenlosche burgers zich tot den heer kantonregter hebben vervoegd, en dezen ambtenaar verslag gedaan van deze gesprekken, waarop dezelve door den geregtsdienaar J. VAN DEN BERG den beklaagde bij zich heeft ontboden, en diens verklaring in geschrifte gesteld, als in zijn proces-verbaal is vervat;

O., dat uit deze toedragt van zaken, getoetst aan artikel 373 van het Strafwetboek, volgt, dat de beklaagde zich bij den heer kantonregter niet heeft vervoegd tot het afleggen der geïncrimineerde verklaring, dan op de uitnoodiging van dezen ambtenaar, hetgeen aan die verklaring de hoedanigheid van *vrijwilligheid* beneemt, uitmakende een der wezenlijke vereischten eener calumnieuse denunciatie;

O., dat, wegens het gemis van dit hoofdvereischte, het onnoodig is, om in een verder onderzoek te treden naar de overige vereischten voor het bestaan eener zoodanige aangifte;

O., dat, uit dien hoofde, de geïncrimineerde aangifte noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding oplevert, weshalve de beklaagde deswege buiten vervolg behoort gesteld te worden;

O., aangaande den aangetijgden laster, dat, uit de beëedigde verklaringen van onderscheiden overeenstemmende getuigen, is daargedaan;

dat de beklaagde zich, op den 19den januari dezes jaars, heeft bevonden in de gelagkamer van de herberg van den kastelein HARBERS te Eibergen, en aldaar, ten aanhoore van meerdere personen, heeft gezegd:

dat hij MARIA WIEGERINK in de Epswelde, op den 26sten juli 1846, den dag toen aldaar een aanslag tegen haar is gepleegd, heeft gebruikt en meermalen vroeger ontuchtige gemeenschap met haar gehad, zelfs in het Kattestraatje te Groenlo, van waar hij door de jongens is verdreven geworden; bij welke ontuchtige gesprekken hij, ten aanzien van deze MARIA WIEGERINK, nog vele liederlijke uitdrukkingen heeft gevoegd, die de kiesheid verbiedt, in dit vonnis te vermelden, daarbij verklarende, dat hij niet was omgekocht, als hebbende, over zijne hand strijkende, niet zoo veel gekregen als daarop lag, maar dat de kantonregter van Groenlo die meid had omgekocht voor drie honderd gulden, om den kapellaan GEPKENS van eenen moorddadigen aanslag op haar leven, valschelijk te beschuldigen, hetgeen hij met getuigen kon bewijzen.

O., dat, niet alleen voor het bestaan dezer aan MARIA WIEGERINK en aan den kantonregter van Groenlo aangetijgde feiten, geen legaal bewijs is bijgebragt, maar dat, uit het gehouden onderzoek op de teregtzitting, door de beëedigde verklaringen van eene menigte getuigen, het leugenachtige en valsche dier feiten in het helderste daglicht worden gesteld, daar het door die verklaringen is bewezen;

1. dat de beklaagde zich in den voor- als namiddag van den 26sten juli 1846, te Haaksbergen heeft bevonden, waaromtrent de verklaring van den getuige JAN KNOEFRIET opmerking verdient, inhoudende: dat de beklaagde des namiddags omtent vier uren van dien dag, bij hem in zijne woning koffij heeft gedronken; dat hij den beklaagde wenschende te spreken over een huwelijk met diens zuster, waartoe het in zijne woning te druk was, zich heeft verwijderd en naar de kamer van den beklaagde, in de woning van de weduwe WIELENS, is gegaan, aldaar met dezen heeft gesproken en vertoefd tot omtrent zeven uren van dienzelfden dag, bij welke gelegenheid eenige sterke drank is geschonken en door hen gebruikt;

2. dat zelfs de beklaagde aan onderscheidene personen, op onderscheidene tijden, heeft verhaald, dat hij op gezegden 26 juli niet te Groenlo is geweest, maar dien dag te Haaksbergen heeft doorgebragt;

3. dat hij, vóór den vierden december 1846, MARIA WIEGERINK niet eens heeft gekend.

O., dat zulks nog versterkt wordt door de bekentenis van den beklaagde aan den raadsheer commissaris uit den hove van Gelderland, in zijn verhoor voor dezen hoogen ambtenaar, bekennende daarin, dewijl hij toch op den 26sten juli 1846 te Haaksbergen was gezien, zich dien dag te Haaksbergen te hebben bevonden en niet te Groenlo;

O., dat de geïncrimineerde uitdrukkingen zijn uitgesproken op eene publieke plaats, in de gelagkamer eener herberg, in tegenwoordigheid van onderscheidene personen, en gebezigd tegen een bepaalden persoon, als treffende, in de eerste plaats, MARIA WIEGERINK en, in de tweede plaats, den heer kantonregter te Groenlo, mr. HENRI ISAAC SWAVING, die, ofschoon wel niet bij zijnen eigenlijken naam genoemd, echter bij het geïncrimineerde feit, door zijne betrekking, onmiskenbaar is aangewezen;

O., dat deze uitdrukkingen, aangaande MARIA WIEGERINK van dien aard zijn, dat, indien de daarbij aangetijgde lasterlijke daden bewezen waren, zij aan den haat en verachting harer medeburgers, zelfs aan correctionele vervolging zoude blootgesteld zijn, dewijl zij daarbij wordt ten toon gesteld als een dier verachtelijke wezens, die zich veil stellen ter voldoening van de dierlijke lusten van elken verlaagden wellusteling, en zelfs zich niet te hebben ontzien, om, door deze ontuchtige gedragingen, de openbare eerbaarheid aan te randen; — terwijl, op de daad, den kantonregter ten laste gelegd, volgens artikel 365 van het Strafwetboek, de doodstraf is gesteld;

O., dat, in de aangetijgde lasterlijke feiten, al de vereischten zamenloopen, welke, overeenkomstig artikel 367 van dat wetboek, het wanbedrijf van laster daarstellen, hetwelk in hetzelve is strafbaar gesteld bij artikel 371, te weten: het eerste wanbedrijf van laster in het laatste gedeelte, en het tweede wanbedrijf, in het eerste gedeelte van dit artikel; zijnde voorts op beide delicten toepasselijk artikel 374, terwijl *in casu* voor de gevangenisstraf het eerste gedeelte van artikel 371 moet worden toegepast, als bevattende de hoogste straf;

O., dat de gepleegde laster is veelvuldig en van den ergsten aard, dus eene strenge bestraffing vordert;

De arrondissements-regtbank te Zutphen, in naam en van wege den koning regt doende in zake van correctionele politie en oordeelende in het eerste ressort, verstaat:

Eerstelijk, dat het niet is bewezen, dat de beklaagde *uit eigene beweging* de geïncrimineerde denunciatie bij den heer kantonregter te Groenlo heeft ingebragt; gevolgelijk dezelve noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding oplevert;

Ten andere, dat het wettig en overtuigend is bewezen, dat de beklaagde zich heeft schuldig gemaakt aan het uiten der lasterlijke uitdrukkingen, zoo jegens MARIA WIEGERINK als den heer kantonregter te Groenlo, zoo als die bij de acte van dagvaarding zijn beschreven;

dat deze uitdrukkingen daarstellen het wanbedrijf van laster, waarop toepasselijk zijn de artikelen 367, 371 en 374 van het Strafwetboek.

Veroordeelt den beklaagde bij verstek in eene gevangenisstraf voor den tijd van vijf jaren en in twee geldboeten, eene van vijf en twintig gulden en eene van honderd gulden, met ontzegging van de uitoefening der regten, beschreven in artikel 42 van het Strafwetboek, gedurende den tijd van tien jaren, aanvangende op den dag, waarop hij de straf zal ondergaan hebben, benevens in de kosten van den processe; boeten en kosten bij lijfsdwang te verhalen.

Eindelijk, ontslaat den beklaagde van alle regtsvervolging ter zake van de tegen hem ingebragte klagte, wegens eene calumnieuse denunciatie.

Aldus gewezen door de regtbank vermeld, bij de heeren mr. H. J. THOOFT, president; mr. J. G. LUYKEN GLASHORST en mr. A. VAN BERGEN, regters, en ter vergadering van woensdag den 28sten april 1847, door den heer president, in tegenwoordigheid van gemelde heeren regters, den officier van justitie mr. F. S. OP TEN NOORT en den griffier mr. B. A. ROELVINK, met voorlezing der wet en opene deuren uitgesproken.

Advertentiën.

† † † COMMISSARISSEN TOT DE DAARSTELLING VAN EENEN GRINDWEG TUSSCHEN *DRIEL* EN *ELST* (*Over-Betuwe*), zullen tot de

AANBESTEDING

daarvan overgaan op Vrijdag den 7den Mei 1847, des namiddags ten 4 ure, in de Herberg *het Fortuin*, bij *J. NULDEN*, te *Driel*.

De aanwijzing zal geschieden en de bestekken, met opgave der wijze van Aanbesteding, zullen vier dagen te voren ter lezing liggen bij genoemden Kastelein, alsmede aan het *Drielsche Veerhuis* en bij de Weduwe *AALBERS*, te *Elst*.

De Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem*, zal, op Dingsdagen den 4den en 18den Mei 1847, telkens des avonds om 7 ure, in het Logement het *Hof van Holland*, in de Weverstraat aldaar, doen inzetten en finaal verkoopen:

Een kapitaal, hecht, sterk, wèl-onderhouden HEERENHUIS, ERF, OPEN PLAATS en TUIN, staande op eenen der beste standen te *Arnhem*, in de Weverstraat. Wijk C N°. 52, bevattende *vier groote* BENEDEN-KAMERS, waarvan *twee en suite; zeven* BOVEN-KAMERS, meest allen net behangen en gestukadoord; voorts DIENSTBODEN-KAMERS, KEUKEN, *twee* ruime ZOLDERS, watervrijen KELDER, REGEN- en WELWATER-POMP en verdere GEMAKKEN.

Voormeld pand blijft inmiddels UIT DE HAND TE KOOP, en is *elken Woensdag vóór den toeslag*, van 2 tot 4 uur, te bezigtigen, mits vooraf belet vragende bij Mevrouw de *BARONES VAN ZUIJLEN VAN NIEVELT*, aan voorschreven huis.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van de Notarissen *KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem*, en *KUIJK*, te *Wageningen*.

De Notaris *COLENBRANDER*, te *Nijkerk*, zal aldaar, ten huize van den Koffijhuis-houder *KLAASEN*, aan de Kolk, op Woensdagen den 5den en 12den Mei 1847, des voormiddags om 11 uur, in het openbaar, ter inzate, veilen en aan de meestbiedenden finaal verkoopen:

Een HUIS en ERF, in *Nijkerk*, aan de Veenestraat, Sectie B., No. 1217; dadelijk te aanvaarden.

Vier HUIZEN naast elkander, met ERVEN en TUINEN, in *Nijkerk*, aan de Holkerstraat, Sectie B, No. 1285, tot en met 1292; te aanvaarden Beloken Paschen eerstkomende;

Eene STOELEN ZITPLAATS No. 38, van vak A in de Kerk der Gereformeerde Gemeente te *Nijkerk*; dadelijk te aanvaarden;

Eenen kamp HOOI- en WEILAND, liggende onder *Nijkerk*, aan de Rassebeek, groot 1 Bunder, 66 Roeden en 50 Ellen, Sectie K., No. 185; te aanvaarden den 11den November eerstkomende, en

Eenen kamp TABAKSLAND, *de Houtentoom* genaamd, groot 2 Bunders, 23 Roeden en 50 Ellen, liggende onder *Nijkerk*, bij den Holkermolen, Sectie B., No. 43, 44 en 46, benevens eene daarop staande ARBEIDERS-WONING en TABAKSSCHUUR, groot 28 Hangen met 21000 Tabaksspijlen, en *twee* Tabakskisten met 24 Luiken; verpacht aan *PETER VAN DE MHEEN*, het Land tot 1 Januarij en de Woning tot Beloken Paschen 1851 voor ƒ250 's jaars.

Omtrent alle welke, bij biljetten breeder omschreven perceelen nadere inlichtingen verkrijgbaar zijn ten Kantore van den genoemden Notaris, alwaar ook de koops-voorwaarden en bewijzen van eigendom drie dagen vóór den inzet zullen ter lezing liggen.

Aanzienlijke Verkooping

VAN

MEUBILAIRE GOEDEREN.

De Notaris *VAN ITTERSUM*, te *Brummen*, zal aldaar, op het Buitengoed *Rust en Genoegen*, op aanstaanden Woensdag den 5den Mei 1847, en volgende dagen, des morgens ten 9 ure te beginnen, publiek verkoopen:

Eenen exquisen, completen, wèl onderhouden en bijzonder netten INBOEDEL, bestaande voornamelijk in: MAHONIJHOUTEN CHIFFONIÈRES, groote ETENS- en andere TAFELS, met inlegbladen; CANAPÉ'S, TRUMEAUX met marmeren Bladen; KABINET en GARDEROBES, BUFET, STOELEN met Trijpen zittingen, LEDIKANTEN, *Donzen* en andere BEDDEN; MATRASSEN, groote SPIEGELS en SCHILDERIJEN met vergulde Lijsten; PENDULES, eene partij BOEKEN, fijn *Damast* TAFELGOED, TAPIJTEN, KLEEDEN, CARPETTEN en LOOPERS; MANGEL, TAFEL- en ander ZILVER, THEE-SERVIESEN, oud *Japansch* PORCELEIN; KRISTAL- GLAS- en AARDEWERK, KOPER en TIN een HITTENKAR, EZEL en BOKKENWAGEN, enz.

Alles 2 dagen voor den verkoop, van des morgens 10 tot des namiddags 4 uur, te bezigtigen.

Tegen primo Junij aanstaande, wordt TE HUUR aangeboden een HUIS, TUIN, enz., tegen den Huurprijs van ƒ190 in het jaar, alleraangenaamst gelegen aan den Straatweg in het Dorp *Warnsveld*, in de nabijheid van de *Huizen de Voorst* en *het Velde*, een kwartiers-uurtje van de Stad *Zutphen*, bestaande in *twee* rojale behangen ZIJKAMERS, *twee* ACHTER-KAMERS, ruim uitzigt hebbende over Wei- en Bouwlanden, benevens ruimen ZOLDER, waarop *twee* AFGESCHOTEN KAMERS MET BEDSTEDE, KEUKEN, KELDER, enz. enz.

Nadere informatiën te bekomen bij den Heer *W. J. THIEME*, Boekhandelaar te *Zutphen*, met *franco-brieven*, onder het Adres van Letter A. B.

---

† † † Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat de GEWONE VOORJAARS-VERGADERING DER COMMISSIE VAN LANDBOUW IN *GELDERLAND* zal gehouden worden op Dingsdag, den 11den Mei 1847, op het Raadhuis te *Zutphen*.

De Secretaris der Commissie,
W. TEDING VAN BERKHOUT.

DE DUITSCHE PHÖNIX.

VERZEKERINGS-MAATSCHAPPIJ,

Te Frankfort aan den Main.

Grond-Kapitaal 5½ Millioen Gulden.

Deze Maatschappij verzekert tot zeer billijke Premiën alle Soorten van GOEDEREN en KOOPMANSCHAPPEN bij het TRANSPORT te LAND en WATER tegen schade van vuur, water en andere Elementen.

De Ondergeteekende HOOFD-AGENT is gemagtigd, verzekeringen definitief af te sluiten en onmiddelijk de Polissen daarover uit te vaardigen.

Tarieven alsmede verdere inlichtingen kunnen ten zijnen Kantore verkregen worden.

Arnhem, den 28sten April 1847.

M. REIMANN,
Hoofd-Agent des *Duitschen Phönix*.

De voldoening, welke de ondergeteekende, sedert twee jaren, heeft mogen erlangen door het afleveren van PIANO-FORTES uit de beroemde *Parijsche* en *Engelsche* Fabrijk des Heeren *P. ERARD*, heeft hem doen besluiten, met genoemden Heer in uitgebreider relatiën te treden, zoo als nu werkelijk bij zijn verblijf te *Parijs* heeft plaats gehad. Hij heeft thans derhalve, ten zijnen huize een DÉPÔT DER GENOEMDE FABRIJK VOOR DE PROVINCIE *GELDERLAND* geopend, en zal niets onbeproefd laten, om zijne geëerde Begunstigers te voldoen. Alle bestellingen voor gezegd huis worden van nu af aan door hem aangenomen en ten uitvoer gebragt, waarom hij zijn *Dépôt* bij dezen aanbeveelt, alwaar de Vleugel, door den Heer *THALBERG* bespeeld, nog ter bezigtiging staat, en stukken in RUILING worden aangenomen of ook ingeruild TE KOOP en IN HUUR worden aangeboden. — *Brieven franco*

Arnhem, den 29sten April 1847.

W. STRAATMAN,
Mr. *Pianomaker en Stemmer*.
Oeverstraat, No. 175.

---

† † † Al degenen, die, volgens de ingezonne rekeningen, iets verschuldigd zijn aan Wijlen den Heer *J. H. STEEGEMAN*, bij leven Grossier in Sterke Dranken en Koopman in Steenkolen te *Zutphen*, worden beleefdelijk verzocht tot eene spoedige betaling, en wel voor den 1sten Julij 1847, aan deszelfs Moeder, Mejufvrouw de Weduwe *STEEGEMAN*, ten huize van den Heer *L. BRUNOTT*, in de Beukestraat, ter gezegde Stede.

Zutphen, den 22sten April 1847.

---

† † † **Wederom een slecht Been genezen, door het gebruik der *HOLLOWAY'S* PILLEN EN ZALF.** — Mr. *THOMAS CLARKE*, een rustend Zee-Kapitein der Zuidzee-vaart, wonende in *Globe-lane*, *Mile-end*, had 5 jaren geleden, een slecht Been; er waren ongeveer 20 gaten in; er waren verscheiden stukken been uitgevallen; dit lid had dikwijls den omvang van een kinderlijf en veroorzaakte de smartelijkste pijnen; men zeide aan den Kapitein, dat zijn Been afgezet moest worden, doch hij heeft het (zoo als honderd anderen) genezen door het gebruik dezer Middelen, die alle *Wonden* en *Zweren* genezen.

Zijn, op *franco-aanvrage*, à contant te bekomen bij de Heeren *F. ROMEIJN*, *Fz.*, Depôthouder te *Arnhem*; *G. H. HEPP*, te *'s Gravenhage*, aan het Hoofddepôt bij den Heer *J. E. VAN SANTEN KOLFF*, te *Rotterdam*, alsmede te *Londen* Strand 244, *HOLLOWAY'S* Etablissement.

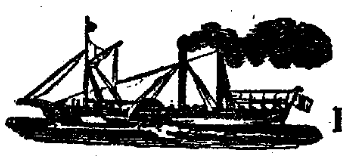

Rijn-Stoomboot-vaart

KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ

DAGELIJKSCHE DIENST

Van Arnhem direct naar Keulen, Mainz, Mannheim, Straatsburg en tusschen gelegen plaatsen.

Vertrek van Arnhem, *des morgens ten 6 ure*, of nog denzelfden avond te *Keulen* aan te komen.

Aankomst te Arnhem *des avonds ten 6 ure*, in correspondentie met den laatsten Spoortrein naar *Amsterdam*.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den ondergeteekende te *Arnhem*, bij de Factorij van de Nederlandschen Rijn-Spoorweg te *Amsterdam*, en door geheel het Rijk, aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie Maatschappij (*JONKER*) met welker Diligence-Diensten deze Vaart in onmiddellijk verband staat.

H. BUDDE, G.J.Z.

RIJN- EN IJSSEL-

STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienstregeling voor de maand April 1847.

Van *Arnhem* naar *Emmerik*, *Wezel*, *Dusseldorp*, *Keulen*: elken Zondag, Dingsdag en Donderdag des namiddags om 4 uur; in correspondentie met den tweeden Spoortrein van *Amsterdam*.

Van *Keulen* naar *Dusseldorp*, *Wezel* en *Arnhem*: elken Zondag, Dingsdag en Vrijdag, des avonds om 8 uur; in correspondentie met den derden of vierden Spoortrein naar *Utrecht*, *Amsterdam*, *Haarlem*, *Leiden* en *'s Gravenhage*.

Van *Arnhem* naar *Doesborgh*, *Zutphen*, *Deventer*, *Zwolle* en *Kampen*: elken Maandag, Woensdag en Zaturdag, des morgens om 11 uur; na aankomst van den eersten Spoortrein van *Amsterdam*.

Van *Kampen* naar *Deventer*, *Zutphen*, *Doesborgh* en *Arnhem*: elken Zondag, Dingsdag en Donderdag des morgens om 3 uur; in correspondentie met den derden Spoortrein van *Arnhem* naar *Utrecht*, *Amsterdam*, *Haarlem*, *Leiden* en *'s Gravenhage*.

OVER DE

VOOR- EN NADEELEN,

EIGEN AAN HET GEBRUIK VAN

VELD- OF RIJDENDE-ARTILLERIE

IN

NEDERLAND,

Door een Artillerist.

Overgedrukt uit den *Nieuwen Spectator*, N°. 9, voor Heeren Leden van de beide Kamers der STATEN-GENERAAL en niet-geabonneerden op voormeld Tijdschrift, bij *J. F. THIEME*, te *Nijmegen*.

Prijs 40 centen.

, *JOH. NOMAN EN ZOON*, te *Zalt-Bommel* hebben op heden alom verzonden:

De Groote Nood des Hongers in en bij den Bommelerwaard.

Een waar verslag voor alle menschenvrienden in ons vaderland. Ten beste der Armen uitgegeven, door den Predikant *C. HOOIJER*, gr. 8°. . . . . ƒ 0,60.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 30 April 3 El 8 Palm 0 Duim: gew. 0 D. gev. 20 D.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.